

pedaqogikası və psixologiyası, Bakı, 2001

10. Abbasov A.N. Pedaqogika. Bakı: Mütərcim, 2010.

11. Bayramov H.B., Kəlbəliyev Ə.A. Təhsili idarəetmənin əsasları. Bakı, 1998.

12. Kazımov N. Məktəb pedaqogikası. Bakı: Çəşoğlu, 2002.

13. Kəlbəliyev Ə.A. Təhsili idarəetmənin əsasları (Məktəbşünaslıq). Bakı: Nurlan, 2006.

14. Mehrabov A.O., Abbasov A.N., Hüseynov V.Ş. və b. Təhsil sisteminin idarə olunmasının pedaqoji-psixoloji problemləri. Bakı: Mütərcim, 2011.

IV. Prerekvizitlər: Fənnin tədrisi üçün öncədən başqa fənlərin tədris olunmasına zərurət yoxdur.

V. Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxtda başqa fənlərin də tədris olunmasına zərurət yoxdur.

VI. Fənnin təsviri və məqsədi:

"Təhsil sisteminin idarə olunması" kursunun tədrisi I tədris ilinin II semestrində (30 saat müəhazirə, 15 saat seminar məşğələsi) nəzərdə tutulur. Kursun tədrisində məqsəd tələbələrə Azərbaycan Respublikası Təhsil sisteminin təşəkkülü və inkişaf tarixi haqqında məlumat verilməsi və bu sistemə xidmət edəcək yeni, innovativ nailiyyətləri əks etdirən layihələndirmə meyarlarının tətbiqi imkanlarının şərh olunmasıdır. Kursun tədrisi üçün ayrılan saatlar dairəsində təhsil sistemində tətbiq olunan müasir layihələndirmə kriteriyalarının məqsədi, onlardan istifadə imkanlarının mövcud prinsipləri açıqlanır. Bununla yanaşı, Azərbaycan Respublikasının təhsil sistemi və kurikulum haqqında məlumat, şəxsiyyətyönlü təhsil sisteminə keçid, onun müasir paradigmlərini, idraki və psixoloji əsaslarını, qanunauyğunluqlarını, konseptual layihələndirmə xüsusiyyətlərinin metod və vasitələri təsvir edilir.

VII. Davamiyyətə verilən tələblər:

Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı LDU-nun Elmi Şurasının 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII. Qiymətləndirmə:

Fənn üzrə tələbələrin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Yeni tələbələrin fənn üzrə toplaya biləcəyi balın maksimum miqdarı 100-ə bərabərdir. Bu balın yarısı (50 balı) tələbənin semestr müddətində fəaliyyətinin nəticəsinə (cari qiymətləndirmə), digər yarısı isə (digər 50 balı) imtahanın nəticəsinə görə verilir.

Fənn üzrə cari qiymətləndirmənin nəticəsinə görə verilən maksimum 50 bala aşağıdakılar daxildir:

- 20 bal - seminar dərslərində fəaliyyətinə görə;

- 30 bal - kollokviumların nəticələrinə görə.

Qiymətləndirmə zamanı LDU-nun Elmi Şurasının 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzər alınır.

İmtahanda qazanılan balların maksimum miqdarı 50-dir. İmtahan yazılı şəkildə aparılır və imtahan biletinə bir qayda olaraq fənn üzrə tədris olunan mövzulara aid 5 sual daxil edilir. Hər sual maksimum 10 bal olmaqla qiymətləndirilir (aşağıda qeyd olunan qiymət meyarına əsasən) ki, bu da toplamda fənn üzrə aralıq qiymətləndirmənin nəticəsinə görə verilən maksimum 50 balı təşkil edir.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

-10 bal- tələbə keçilmiş material dərindən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir.

-9 bal-tələbə keçilmiş material tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam açə bilir.

-8 bal-tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;

-7 bal- tələbə keçilmiş material başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırə bilmir

-6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.

-5 bal-tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.

-4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bezi səhvlərə yol verir;

- 3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırma bilmir;

- 1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.

-0 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semester ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur.

Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahana qədərki ballar əsasında)

Ümumi balların cəmi	Qiymət (sözlə)	Hərflə
91-100	əla	(A)
81-90	çox yaxşı	(B)
71-80	yaxşı	(C)
61-70	kafi	(D)
51-60	qənaətbəxş	(E)
51-dən aşağı	qeyri-kafi	(F)

IX. Davranış qaydalarının pozulması:

Tələbə universitetin daxili intizam qaydalarını pozduqda əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görülməkdir.

X. Təqvim-mövzu planı: Cəmi-45 saat, 30 saat müəhazirə, 15saat seminar

No	Tədris olunan mövzuların məzmunu	Mühazirə	Tarix
1.	Mövzu: Təhsil sistemində idarəetmənin mahiyyəti və əsas xüsusiyyətləri Plan: 1.Təhsildə idarəetmənin əhəmiyyəti, "idarəetmə" anlayışının mahiyyəti. 2.Təhsil sisteminin idarə olunmasının özünəməxsus xüsusiyyətləri. 3.Dünya təcrübəsində təhsil sistemində idarəetmə nümunələri Mənbə: [1; 3; 5,9]	2	
2.	Mövzu: Təhsil sistemində idarəetmənin məqsəd və vəzifələri. Plan: 1.Strateji və idarəetmə yönümlü yanaşmada idarəetmənin məqsədi və vəzifələri. 2.Təhsil müəssisələrinin inkişaf planının hazırlanması. 3.Idarəetmədə motivasiya və stimullaşdırmanın gücləndirilməsi. Mənbə: [4; 6; 11,12]	2	
3.	Mövzu: Təhsil sisteminin idarə olunmasının struktur elementləri. Plan: 1.Təhsil sisteminin idarə olunmasında çeviklik və adaptasiya 2.Komanda və əməkdaşlıq mərkəzli idarəetmə 3.Müasir səviyyədə idarəetmənin tətbiqi üstünlükləri Mənbə: [1; 2,3; 5,14]	2	
4.	Mövzu: Azərbaycan Respublikasında təhsilin inkişafı üzrə Dövlət		

	<p>Strategiyaları Plan: 1.Azərbaycan Respublikasında təhsil strategiyası analizi və məqsədi 2.Təhsil strategiyalarının tətbiqi prinsipləri 3.Təhsil strategiyalarının nəticələri və perspektivləri Mənbə: [2; 6; 7,10,12]</p>	2	
5.	<p>Mövzu: Təhsil sisteminin idarə olunmasında İKT-dən istifadə Plan: 1.Təhsil müəssisələrində İKT infrastrukturunun yaradılması 2.Elektron idarəetmə sistemləri:elektron jurnallar, elektron resurs bazaları 3.Elektron idarəetmə sistemlərinin üstünlükləri: şəffaflyq və ədalətlik, operativlik və çeviklik, motivasiya və maraq Mənbə: [2; 3,5,10,14]</p>	2	
6.	<p>Mövzu: Elektron məktəb idarəetmə modeli Plan: 1.Elektron məktəb idarəetmə modelinin üstünlükləri 2.Valideyn və şagird portalları 3.Məktəbdə inzibati işlərin avtomatlaşdırılması və elektron hesabatların hazırlanması Mənbə: [3; 4; 6,12,13]</p>	2	
7.	<p>Mövzu: Təhsildə dəstəklənən pilot layihələr. Plan: 1.Rəqəmsal təhsil platforması 2.Təhsil prosesində innovativ texnologiyaların tətbiqi 3.STEAM Laboratoriyaları ilə Təcrübə Əsaslı Öyrənmə Mənbə: [1; 2; 7,9,11,14]</p>	2	
8.	<p>Mövzu: Təhsilin keyfiyyətinin yüksəldilməsində Regional idarəetmə orqanlarının rolu. Plan: 1.Təhsildə keyfiyyətin idarə edilməsi 2.Dövlət tərəfindən təhsil müəssisəsinin üzərində qoyulmuş məsuliyyət 3.Müəllimin hazırlıq səviyyəsinə qoyulmuş tələblər 4.Davamlı təhsil və təhsil meneceri hazırlığı Mənbə: [2; 3,7,10,13]</p>	2	
9.	<p>Mövzu: İdarəetmədə pedaqoji təhlil. Plan: 1.Məktəbdə tədris keyfiyyətinin təhlili sistemi 2.Şagird nailiyyətinin pedaqoji təhlili platforması 3.müəllimlərin pedaqoji praktikasının təhlili və inkişaf proqramı 4. Sınıfdə effektiv idarəetmə bacarıqları Mənbə: [1; 5; 7,8,10]</p>	2	
10.	<p>Mövzu: İdarəetmə mədəniyyəti. Müasir rəhbərə verilən tələblər. İdarəetmə mədəniyyəti modeli.. Plan: 1."İdarəetmə mədəniyyəti" anlayışı. 2.İdarəetmə kompetensiyalarına verilən tələblər 3.İdarəetmə üslubları 4.Ümumi və şəxsi məqsədlərin seçilməsi Mənbə: [11; 13; 14]</p>	2	
11.	<p>Mövzu: Təhsil sistemlərinin idarəetmə fəaliyyətinin qiymətləndirilməsinin əsas meyarları və göstəriciləri.</p>		

	Plan: 1. İdarəetmədə menecerin əsas vəzifəsi 2. Təhsil müəssisələrinin fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi 3. Dövlət standartlarının tələbləri 4. Təhsilin keyfiyyətinin indikatorları Mənbə: [9,11,12]	2	
12.	Mövzu: Təhsildə keyfiyyət təminatı və standartlarının idarə edilməsi. Plan: 1. Təhsilin keyfiyyətinin ölçülməsi və qiymətləndirilməsi 2. Dövlət və beynəlxalq təhsil standartlarının tətbiqi 3. Təhsilin keyfiyyətinin təkmilləşdirilməsi üçün monitorinq və geribildirim mexanizmləri Mənbə: [2,4,7,13]	2	
13.	Mövzu: Təhsildə resursların idarə edilməsi və effektiv istifadəsi. Plan: 1. Təhsildə maddi və Texnoloji resursların təşkili və idarə edilməsi 2. İnsan resurslarının təşkili və idarə edilməsi 3. Məktəbdə pedaqoji və inzibati fəaliyyətin koordinasiyası 4. Müəllimlərin peşəkar inkişafının dəstəklənməsi Mənbə: [3,5,6,8,12]	2	
14.	Mövzu: Təhsil prosesində innovativ layihələrin strategiyası və koordinasiyası. Plan: 1. Innovativ layihələrin strategiyasının hazırlanması 2. Layihələrin nəticələrinin təhlili və davamlı təkmilləşdirilməsi 3. Şagirdlərin bilik və bacarıqlarının inkişafının dəstəklənməsi Mənbə: [11,12,13,14]	2	
15.	Mövzu: Təhsildə liderlik və motivasiya mexanizmləri. Plan: 1. Təhsil rəhbərliyində liderliyin strateji rolu 2. Liderlik və motivasiya vasitəsilə təhsilin keyfiyyətinin artırılması 3. Motivasiya mexanizmləri ilə öyrənmə nəticələrinin yüksəldilməsi 4. Innovativ tədrisin təşviqi, davamlı qiymətləndirmə və təkmilləşdirmə mexanizmləri. Mənbə: [8,10; 12,13]	2	
	Cəmi:	30s.	
	Seminar		
1.	Təhsil sistemində idarəetmənin mahiyyəti, məqsədi, vəzifələri və əsas xüsusiyyətləri.	2	
2.	Təhsil sisteminin idarə olunmasının struktur elementləri.	2	
3.	Azərbaycan Respublikasında təhsilin inkişafı üzrə Dövlət Strategiyaları	2	
4.	Təhsil sisteminin idarə olunmasında İKT-dən istifadə. Təhsildə dəstəklənən pilot layihələr	2	
5.	İdarəetmə mədəniyyəti. İdarəetmədə pedaqoji təhlil.	2	
6.	Təhsildə keyfiyyət təminatı, idarəetmə fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi.	2	
7.	Təhsildə resursların idarə edilməsi və effektiv istifadəsi.	2	

8.	Təhsil prosesində innovativ layihələrin strategiyası Təhsildə liderlik və motivasiya mexanizmləri.	1	
	Cəmi:	15s.	

XI. Fənn üzrə tələblər, tapşırıqlar:

Təlim nəticəsində tələbələrin əldə etməli olduqları təsəvvür, vərdiş və bacarıqları:

- informasiya mənbəyi ilə işin bacarıq və vərdişi;
- müqayisə, ümumiləşdirmə və sistemləşdirmə;
- konkretləşdirmə, sübut və rəddetmə, ziddiyyətləri görmə bacarığı;

Öyrənən tanış olur:

- ümumpedaqoji bacarıq və vərdişlərlə;
- müasir dərsə verilən pedaqoji tələblərlə;
- yeni təlim texnologiyaları ilə;
- tərbiyənin məqsədi və hərəkətverici qüvvələri ilə;
- təhsil sisteminin məzmunu və xüsusiyyətləri ilə;
- təhsil sistemində yeni layihələrin tətbiqi imkanları və bu işin metodik təşkili yolları ilə.

XII. Fənnin tədrisi üçün nəzərdə tutulan tədris və öyrənmə metodları:

- mühazirə, seminar, praktiki tapşırıqlar;
- təqdimat və müzakirə;
- debat;
- müstəqil iş/araşdırma

XIII. Fənn üzrə təlimin nəticələri:

FTN 1. Təhsil sistemində idarəetmənin əsas xüsusiyyətlərini sadalayır

FTN 2. Təhsil sisteminin idarə edilməsinin məqsəd və vəzifələrini izah edir

FTN 3. Təhsil sisteminin idarə olumasında İKT-dən istifadə bacarıqlarını nümayiş etdirir

FTN 4. Təhsilin keyfiyyətinin yüksəldilməsində Regional idarəetmə orqanlarının rolunu təhlil edir

FTN 5. Təhsildə resursların idarə edilməsini və effektiv istifadəsini dəyərləndirir

FTN 6. Təhsildə liderlik və motivasiya mexanizmləri barədə yeni ideyalar irəli sürür.

XIV. Tələbələrin fənn haqqında fikirlərinin öyrənilməsi:

XV. Fənn üzrə kollokvium sualları:

I Kollokvium sualları

1. Təhsildə idarəetmənin əhəmiyyəti, "idarəetmə" anlayışının mahiyyəti.
2. Dünya təcrübəsində təhsil sistemində idarəetmə nümunələri
3. Strateji və idarəetmə yönümlü yanaşmada idarəetmənin məqsədi və vəzifələri
4. İdarəetmədə motivasiya və stimullaşdırmanın gücləndirilməsi
5. Təhsil sisteminin idarə olunmasında çeviklik və adaptasiya
6. Komanda və əməkdaşlıq mərkəzli idarəetmə
7. Azərbaycan Respublikasında təhsil strategiyası analizi və məqsədi
8. Təhsil strategiyalarının tətbiqi prinsipləri
9. Təhsil strategiyalarının nəticələri və perspektivləri
10. Elektron idarəetmə sistemləri: elektron jurnallar, elektron resurs bazaları

II Kollokvium sualları

1. Elektron idarəetmə sistemlərinin üstünlükləri: şəffafıq və ədalətlik, operativlik və çeviklik, motivasiya və maraq
2. Elektron məktəb idarəetmə modelinin üstünlükləri
3. Məktəbdə inzibati işlərin avtomatlaşdırılması və elektron hesabatların hazırlanması
4. Rəqəmsal təhsil platforması
5. STEAM Laboratoriyaları ilə Təcrübə Əsaslı Öyrənmə

6. Dövlət tərəfindən təhsil müəssisəsinin üzərində qoyulmuş məsuliyyət
7. Müəllimin hazırlıq səviyyəsinə qoyulmuş tələblər
8. Davamlı təhsil və təhsil meneceri hazırlığı
9. Məktəbdə tədris keyfiyyətinin təhlili sistemi
10. Şagird nailiyyətinin pedaqoji təhlili platforması

XVI. İmtahan sualları:

1. Təhsildə idarəetmənin əhəmiyyəti, "idarəetmə" anlayışının mahiyyəti.
2. Dünya təcrübəsində təhsil sistemində idarəetmə nümunələri
3. Strateji və idarəetmə yönümlü yanaşmada idarəetmənin məqsədi və vəzifələri
4. İdarəetmədə motivasiya və stimullaşdırmanın gücləndirilməsi
5. Təhsil sisteminin idarə olunmasında çeviklik və adaptasiya
6. Komanda və əməkdaşlıq mərkəzli idarəetmə
7. Azərbaycan Respublikasında təhsil strategiyası analizi və məqsədi
8. Təhsil strategiyalarının tətbiqi prinsipləri
9. Təhsil strategiyalarının nəticələri və perspektivləri
10. Elektron idarəetmə sistemləri: elektron jurnallar, elektron resurs bazaları
11. Elektron idarəetmə sistemlərinin üstünlükləri: şəffaflyq və ədalətliik, operativlik və çeviklik, motivasiya və maraq
12. Elektron məktəb idarəetmə modelinin üstünlükləri
13. Məktəbdə inzibati işlərin avtomatlaşdırılması və elektron hesabatların hazırlanması
14. Rəqəmsal təhsil platforması
15. STEAM Laboratoriyaları ilə Təcrübə Əsaslı Öyrənmə
16. Dövlət tərəfindən təhsil müəssisəsinin üzərində qoyulmuş məsuliyyət
17. Müəllimin hazırlıq səviyyəsinə qoyulmuş tələblər
18. Davamlı təhsil və təhsil meneceri hazırlığı
19. Məktəbdə tədris keyfiyyətinin təhlili sistemi
20. Şagird nailiyyətinin pedaqoji təhlili platforması
21. Sinifdə effektiv idarəetmə bacarıqları
22. İdarəetmə kompetensiyalarına verilən tələblər
23. İdarəetmə üsulları
24. Təhsil müəssisələrinin fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi
25. Təhsilin keyfiyyətinin indikatorları
26. Təhsilin keyfiyyətinin təkmilləşdirilməsi üçün monitorinq və geribildirim mexanizmləri
27. Təhsildə maddi və Texnoloji resursların təşkili və idarə edilməsi
28. İnnovativ layihələrin strategiyasının hazırlanması
29. Təhsil rəhbərliyində liderliyin strateji rolu
30. İnnovativ tədrisin təşviqi, davamlı qiymətləndirmə və təkmilləşdirmə mexanizmləri.

S/f Təhsil sisteminin idarə olunması fənninin sillabusu 7001001-" Təhsilin nəzəriyyəsi və tarixi" ixtisası üzrə tədris planı və „Təhsil sisteminin idarə olunması,, fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir. Sillabus "Pedaqogika, psixologiya və incəsənət" kafedrasının 13 fevral 2026- cı il tarixli iclasında (protokol №06) müzakirə edilərək təsdiq edilmişdir.

Fənn müəllimləri:

dos.A.X.Əliyev

dos. S.N.Cəfərov

Kafedra müdiri:

dos. A.X.Əliyev